

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

FRANCISCI|| XAVERII EPISTOLA-||RVM LIBRI|| QVATVOR||

Francisco <de Javier>

Mogvntiæ, 1600

VD16 J 197

P. Simoni Roderico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43721

mittat ad nos. Ego vero confido eam rem, & DEO honori, & his nationibus salutem futuram. Tantum mihi de egregia tua benignitate polliceor, Rex optime, ut plane persuasum habeam fore, ut ad cætera singularia tua erga me beneficia, hic quasi cumulus accedat. VI. Id. Apr. M. D. LII.

P. Simoni Rodérico in Lusitaniam

Epist. IX.

Gratia & caritas Christi D. N. & c.

EX Iaponia in Indiam reuersus de Iaponicis rebus ad te perscripsi Cocino. Nunc illud te scire volo, me post octo dies in Sinas esse profecturum. Tres omnino ducam à Societate, Sacerdotes duos, adiutorem unum. Imus magna cum fiducia diuinæ benignitatis, ac spe rei Christianæ bene gerendæ. De nostro itinere faciam te certior, ubi primum Malacam appulero. In Iaponiam Socij duo hoc anno Amangucium ad P. Cosmum Turrianum mittuntur, Iaponici sermonis addiscendi gratia; ut scilicet ubi istinc Patres magnæ virtutis, atque vsus Goam venerint, in Iaponiam ituri paratos habeant comites à Societate Iaponicæ linguæ peritos, qui scienter ac fideliter Christianæ religionis mysteria, & cætera, quæ ab illis acceperint, enuntient apud Iapones. Hoc nimirum magno subsidio erit Patribus Iaponiæ Academiis aggress-

aggressoris, ut illis populis suaue Christi iugum imponant.

Est cur Christo D. N. gratuleris, complures hic esse à Societate, tum Patres, tum fratres, qui concionando, confessionibus audiendis, discordiis sedandis, aliisque Christianæ pietatis officiis rem Christianam non mediocriter iuuerint, ac iuuent indies magis, qua quidem ego ex re incredibilem cepi animo voluptatem. Goani Collegij Rectorem P. Gasparem constitui, virum, cui propter summam submissionem, atq; obedientiam tribuo plurimum. Hic egregia est concionandi facultate præditus, ut quoties dicit ad populum (dicit autem sæpius) fletu ac gemitu templum compleatur. DEO bonorum omnium largitori habenda est gratia. Frater is qui has tibi literas reddet, istuc venit, ut coram ex eo cognoscas, quanto opere non solum Iaponia, & regnum Sinarum, (si DEO adiuuante aditus, ut spero, Euangelio patuerit) verum etiam India ipsa Patres à Societate requirat, viros inquam magno rerum usu præstanti virtute ac fide; robore autem, vel animi vel corporis singulari. Tales præcipue oportet esse eos, qui in Iaponiam, Sinas, Molucum, Armuz am destinantur.

Qui hæc in loca venturi sunt, ut animorum saluti consulant, duabus hisce rebus carere non debent, primum ut sint laboribus assueti, in

*P. Gaspar
Belga egregia
concionator.*

ti, in quibus ut quisque maxime spectatus erit, ita plurimum & sibi, & aliis proderit: deinde, ut satis literis instructi ad sermones habendos, ad audiendas confessiones, ad infinitas Bonziorum, tum Iaponum, tum Sinarum questiones profligandas. Nam sacerdotes, qui istic inutiles sunt, hic minime sunt necessarij. Ob eam causam ex usu esse statui, hunc ad te mittere, qui hisce de rebus tecum ageret: & de tua sententia idoneos viros deligeret prius, quam Romam ad Patrem nostrum Ignatium pergeret. Idem enim ad eum allegatur, primum ut expertum & idoneum aliquem, ac spectatum hominem e Societate, eundemque familiarem suum, & nostri instituti peritum imprimis mittat Goani huius Collegij Rectorem, cui Socij omnes, qui in Oriente versantur, obtemperent, quique leges & constitutiones Societatis, nostramque vivendi rationem proponat, atque explicet ceteris. Deinde ut magni usus Patres etsi non multarum literarum, nec magnae concionandi facultatis, in Indiam submittat, qui in Iaponia, ac regno Sinarum quibusvis Bonziorum interrogationibus respondere ac satisfacere haud aegre possint. Esset utique e re Christiana, in sequenti anno, ab illo mitti cum huius domicilij Rectore quatuor, aut quinque Sacerdotes e Societate satis expertos, & quanquam minus concionibus idoneos

ncos, tamen laboribus perferendis accommodatos, cuiusmodi homines in Italia, & Hispania esse multos arbitror, qui iam bonarum artium studiis absolutis, salutem consulant aliorum. Tales omnino viros hæc loca desiderant. Nam qui ex Gymnasiorum umbraculis euocati, nec dum huius vitæ laboribus exerciti, satisue probati sunt, si huc sese conferant, facile fiet, vt nec aliis profint & ipsi pereant. Neque enim ærumnarum, cuiusmodi in Iaponia subeundæ sunt, vsum vllum habent. Quippe in Iaponia (vt dixi) subeunda incommoda frigorum maxima: vbi ad vim frigoris arcendam tam paucæ facultates commoditatesque suppetunt, vt necubile quidem sit ad dormiendum. Accedunt alimētorum summæ difficultates, crebræ & graues Bonziorum ac populi insectationes, multæ peccandi illecebræ; maxima ludibria, & irrisiones plebis, & quod omnium statuo grauissimum, in Iaponicis Academicis, vbi propter locorum interualla, rerum ad Sacrum necessariorum facultas esse nequit, cælestis panis, qui *cor hominis confirmat*, vnico in malis solatio carendum est. Hoc enim vero illis locis acerbissimum accidit. Nā Amangucij, vbi Societas domicilium habet, facultas est rei diuinæ faciendæ, in Academicis, quo Amangucianis Patribus eundem est, non item. Neque enim sacra Missæ
supel-

supellex per itinera latronibus infesta tuto perferri potest. Quapropter si qui istinc ad Iaponicam expeditionem venerint parum ad tantam ærumnarum molem sustinendam virtutibus instructi; male metuo, ne ad certum interitum ruant.

Equidem ad summa illorum locorum frigora, & incommoda toleranda Belgas aut Germanos è Societate Sacerdotes perappositos censeo, qui multorum iam annorum usum sint consecuti. Sane istiusmodi homines ad Iaponiam, & Sinas accommodati videntur præter cæteros. Ego vero non dubito, quin DEVS, quæ res, & suæ gloriæ, & animorum saluti plurimum conducit, eius efficiendæ facultatē tibi sit daturus, quò viros submittas his locis quam maxime appositos. Oro te etiam atque etiam, vt viros laboribus, atque periculis exercitos deligas, qui DEO adiuuante, de illiusmodi incommodis, & vexationibus victoriam referant. Nā quorum virtus in ærumnis, & infestationibus spectata non est, his nihil magnum recte committitur. Quæso te si videtur, age cum rege, vt postulet per literas à P. N. Ignatio expertos aliquot Patres in Iaponicam expeditionem, & virum excellenti virtute ac prudentia huius Collegij & Societatis in India Rectorem futurū. Societas enim his locis mirandū in modum dispersa ac dissipata est.

S 4 quippe

*Belga &
Germani
ad Iaponiam
appositi.*

*Societas to-
to fere oriē-
te sparsa.*

quippe quæ in Perfidem, in Cambaiam, Ma-
lauares, Oram Piscariam, Malacam, Molu-
cas, Mauricas, Iaponiasque infulas propaga-
tur. Quæ loca ab vrbe Goa absunt lōgissime.
Quāobrem Goanus ille Societatis Rector,
vt Patrum, Fratrumque in tam remotis dis-
iunctisque locis versantium commodis ser-
uiat, saluti prospiciat, incommodis medea-
tur, magno scilicet rerum vsu, & egregia vir-
tute polleat necesse est. Mihi quidem com-
modissimum videtur, hunc qui meam tibi
epistolam reddet, tuas & Regis litteras super
hoc ipso negotio, ad Patrem Ignatium per-
ferre cum meis: Siquidem ego quoq; ad eum
eadem de re scripsi. Eiusmodi homines sine
magno incommodo ex Societatis sedibus
eximi posse arbitror. Neque enim Patribus
à concionandi munere abhorrentibus ma-
gnopere indigēt. Nam quos hic in nostrum
numerum adscribimus, ad negotia tantum
& officia domestica vsui esse possunt. vix e-
nim quisquam est ita imbutus litteris, vt ad
sacerdotium aptus videatur. Hoc eò dico, vt
intelligas istinc quotannis submitteudos es-
se sacerdotes. O mi Simon frater carissime,
ecquid vides quantam tandem rem moliamur?
Si genti tam ingeniosę, ac docili Euan-
gelij lumen Deus afferri voluerit, tu quoq;
ad Sinas explendæ animorum sitis gratia,
vtique venias censeo. Ego si illuc Deo duce
pene-

penetrauero, de gentis moribus, ac spe serē-
di Euangelij ad te perscribam. Tantum me
tenet desiderium tui, antequam moriar, re-
uisendi, vt semper mecum cogitem, quem-
admodum huius optati compos fieri queā,
& fiam fortassis si aditus patebit in Sinas. In-
terea te vehementer etiam atque etiam ro-
go, vt Patres, quales descripsi, proximo anno
ad nos mittas, vix enim credas, quam sint ne-
cessarij; sed credas experto velim. Patri Ga-
spari mandauit, vt de rebus, quæ hic gerun-
tur, animorumq; emolumento ad vos scri-
bat diligenter.

Et quoniam Malacam pluribus ad te scri-
bere cogito, hoc vnum adiiciam. Tuam à me
epistolam bene longam expectari de tua in
vrbem Romam profectioe, de rebus in san-
cto illo conuentu actis, atque decretis. Nihil
enim est, quod in hac vita scire magis expe-
tam, quando ego (quæ meorum peccatorū
pœna est) interesse non potui. Quod si tibi,
(quod valde vereor) per occupationes o-
mnia perscribere non licuerit; quæso te vt id
negotij des tuo cuipiam itineris comiti, ac
socio. Id vero mihi erit gratissimum. Illud
etiam abs te curari relin, vt Rector Collegij
Conimbricēsis nominatim me de omnium
Patrum, fratrumque quibus præest, virtuti-
bus, litteris, propensionibus, per litteras fa-
ciat certiorē. Et quoniam vereor, vt è sum-

mis occupationibus tatum otij eripere possit, quantum ea res postulat; oro ut id ipsum ab alio quoquam domesticarum rerum satis perito fieri iubeat, ne ego fratrum meorum incensa patiendi pro Christo studia penitus ignorem. Meminisse enim aliqua ratione eos oportet mei, qui ipsorum memor superiore anno peragrarem Iaponiam. Nunc vero Sinas petam, ut eis viam ad illarum gentium conversionem muniam, quo videlicet latissimo illo campo patefacto, sit ubi egregia eorundem pietas, & diuini amoris stimulis incitata virtus excurrat. Deus nos in beatorum cœtu, & (si ex eius usu futurum est) in hac quoque vita coniunctos & consociatos velit. Dat. Idibus Aprilis M. D. LII. Goæ.

Fratrem cui hanc epistolam ad te dedi, quæso te Romam mitte quamprimum, ut insequenti anno cum multis Patribus ad nos reuertatur. Nam si Christianæ religioni aditus aperietur in Sinas, & vita mihi suppeditabit; post triennium, aut quadriennium in Indiam redire cogito: ut patribus aliquot, fratribusque assumptis sociis tam gloriosi laboris, in illa me referam loca; ut apud Iapones aut Sinas ætatem exigam, ac morte defungar.

P. Cy-